

2021-11-23
S2021/07524 (delvis)**Socialdepartementet**Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag att ta fram ett underlag för att bedöma behovet av smittskyddsåtgärder

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram ett underlag till en plan för eventuellt införande av smittskyddsåtgärder och en redogörelse för vilka bedömningar som ska ligga till grund för avveckling av införda smittskyddsåtgärder. Myndighetens omvärldsbevakning och det nationella epidemiologiska läget för covid-19 ska vara utgångspunkt i arbetet. Även andra faktorer som myndigheten bedömer som relevanta ska beaktas.

Uppdraget ska genomföras i två delar. Den första delen av uppdraget innebär att redovisa ett underlag till en plan för de smittskyddsåtgärder som eventuellt kan bli aktuella för Folkhälsomyndigheten och regeringen att införa i syfte att förebygga smittspridning och vid en eventuell konstaterad ökad smittspridning i samhället. Underlaget ska innehålla en sammanställning av de smittskyddsåtgärder som kan komma att behöva vidtas. Det ska framgå i vilken ordning smittskyddsåtgärder lämpligen bör införas för att förebygga smittspridning och vid en ökande smittspridning. Smittskyddsåtgärderna ska vara proportionerliga och får inte gå utöver det som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet. När det gäller vilka restriktioner som kan bli aktuella att införa ska myndigheten motivera och prioritera bland de olika restriktioner som kan vidtas med stöd av lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen utifrån restriktionernas uppskattade effekt på smittspridningen. Folkhälsomyndigheten ska redogöra för vilka bedömningsgrunder som används för det eventuella införande av varje smittskyddsåtgärd eller grupp av smittskyddsåtgärder. Bedömningsgrunderna ska vara tydliga och transparenta.

Den andra delen av uppdraget ska innehålla en redogörelse för vilka bedömningar som ska ligga till grund för avveckling av införda smittskyddsåtgärder. Bedömningsgrunderna ska vara tydliga och transparenta.

I genomförandet av uppdraget ska Folkhälsomyndigheten samverka med Socialstyrelsen och vid behov med andra berörda myndigheter samt föra dialog med relevanta aktörer.

En redovisning av uppdragets första del, underlaget till en plan för eventuellt införande av smittskyddsåtgärder, ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 30 november 2021. Redovisningen ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

En redovisning av uppdragets andra del, en redogörelse för vilka bedömningar som ska ligga till grund för avveckling av införda smittskyddsåtgärder, ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 14 december 2021. Redovisningen ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Sedan utbrottet av covid-19-pandemin har flera åtgärder vidtagits och flera restriktioner har införts i Sverige för att minska smittspridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19. Under sommaren och tidig höst 2021 avvecklades vidtagna restriktioner i olika steg med hänsyn tagen till vaccinationstäckning, smittspridning och belastning på hälso- och sjukvården. Detta i enlighet med regeringens plan för avveckling av restriktioner (S2021/04663).

Det övergripande målet för regeringens hantering av pandemin är att begränsa smittspridningen för att skydda människors liv och hälsa och säkra sjukvårdens kapacitet samtidigt som grundläggande fri- och rättigheter, så som mötes- och demonstrationsfriheten samt religionsfriheten, värnas och inte inskränks mer än nödvändigt. Strategin utgår ifrån att de åtgärder som vidtas ska baseras på kunskap och beprövad erfarenhet och att rätt åtgärder ska vidtas vid rätt tidpunkt. De smittskyddsåtgärder som vidtas ska vara proportionerliga och får inte gå utöver det som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet. Vidtagna åtgärder omprövas löpande.

Under hösten 2021 har spridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 åter ökat i Europa. Även om samma utveckling hittills inte har skett i Sverige visar Folkhälsomyndighetens rapport Scenarier för fortsatt spridning – delrapport 6 (S2021/05258) att smittspridningen under hösten 2021 förväntas nå en topp i mitten av december 2021.

Covid-19 sprids främst bland ovaccinerade personer. Det är ovaccinerade, i första hand vuxna, som enligt nuvarande kunskapsläge, löper den största risken att drabbas av svår covid-19-sjukdom och riskerar att orsaka en belastning på en redan ansträngd hälso- och sjukvård. Vaccinerade kan dock smittas och föra smittan vidare. Vaccin är det bästa skyddet mot covid-19. Vaccinationerna i Sverige har pågått sedan december 2020 och i november 2021 har över 80 procent av de som fyllt 16 år fått en dubbel dos av vaccin mot covid-19. Det är viktigt att fler vaccinerar sig och att de som har rekommenderats en påfyllnadsdos också tar den. Då minskar risken för svår sjukdom hos den enskilde och för ökad smittspridning i landet.

För att förebygga och möta en befarad ökning av smittspridningen är det viktigt att det finns en beredskap för att vidta smittskyddsåtgärder.

Folkhälsomyndigheten har den 17 november 2021 inkommit med en hemställan till regeringen om att införa möjligheten att använda vaccinationsbevis vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar från och med den 1 december 2021. Vaccinationsbevis ska, enligt hemställan, kunna användas vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, som till exempel sportevenemang, bio- och teaterföreställningar och konserter, där det ofta samlas många människor. Genom en reglering av sammankomster med vaccinationsbevis eller deltagarbegränsningar minskar risken för en ökad smittspridning och därmed risken för en ökad belastning på en redan ansträngd hälso- och sjukvård. Folkhälsomyndigheten redovisar i hemställan bedömningen att det finns ett behov av deltagarbegränsningar för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inomhus med fler än 100 personer där vaccinationsbevis inte används.

Det kan, enligt regeringens och Folkhälsomyndighetens bedömning, inte uteslutas att smittskyddsåtgärder utöver vaccinationsbevis kan bli nödvändiga att införa för att förebygga och begränsa smittspridning. Regeringen bedömer att det även finns skäl att analysera om det är lämpligt att kräva

vaccinationsbevis även i andra verksamheter än allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

Folkhälsomyndigheten får därför uppdraget att ta fram ett underlag till en plan för eventuellt införande av smittskyddsåtgärder. Underlaget ska innehålla, dels de smittskyddsåtgärder som kan bli aktuella att införa för att förebygga en ökande smittspridning och vid en eventuell konstaterad ökad smittspridning i samhället, dels en redogörelse för vilka bedömningar som ska ligga till grund för avveckling av införda smittskyddsåtgärder.

På regeringens vägnar

Anna Ekström

Erika Nilsson

Kopia till

Statsrådsberedningen, SAM
Justitiedepartementet, L6, SSK
Finansdepartementet, BA, EA, K, SFÖ
Näringsdepartementet, BI
Kulturdepartementet, RS
Socialstyrelsen